

Kommunstyrelsens sammanträde

2018-11-28

Ärende	
Extra 3	Synpunkter på Strategisk handlingsplan för tågtrafik, Länstrafiken
Egna anteckningar	

Ljusnarsberg kommuns synpunkter på Strategisk handlingsplan för tågtrafik (daterad 2018-09-02).

Övergripande synpunkter

”Trenden är att allt fler pendlar allt längre sträckor, vilket gör att arbetsmarknadsregionerna blir större. Urbaniseringstrenden pekar mot att de mindre kommunerna kommer att bli allt mer beroende av inpendling för att klara den framtida arbetskraftsförsörjningen.”

Citatet är hämtat från Regional utvecklingsstrategi 2018-2030 (RUS): Tillväxt och hållbar utveckling i Örebro län. Det finns otaliga exempel i både RUS:en och i det av Regionfullmäktige antagna trafikförsörjningsprogrammet för Örebro län 2016-2025 som beskriver och understryker vikten av en väl utbyggd och fungerande kollektivtrafik för att uppnå målen om tillväxt och hållbar utveckling i hela regionen. Utifrån detta blir Ljusnarsbergs kommuns företrädare både förvånade och upprörda över de förslag som presenterats i förslaget till Strategisk handlingsplan för tågtrafik.

Med anledning av att förslagen i handlingsplanen skulle få allvarliga konsekvenser för kommunen kontaktade vi Tåg i Bergslagen (TiB) för ytterligare information. I TiB:s ägardirektiv framgår följande:

Under punkt 2.1 anges att ägarnas gemensamma mål med trafiken är:

Övergripande mål

- *Medborgarnas tillgänglighet till arbetsmarknad, studier och vardagliga fritidsaktiviteter ska öka.*
- *Bolaget ska bidra till att öka det kollektiva resandet.*
- *Bolagets trafik ska upplevas som trygg för alla.*
- *Bolaget ska öka sin positiva påverkan på klimat och miljö.*

Strategiska mål

- *Tågtrafiken ska nå fler människor och koncentreras därför till starka stråk.*
- *Samarbete om trafikering ska eftersträvas med närliggande kollektivtrafiksystem.*
- *Tågtrafiksystemet ska vara tillgängligt för personer med funktionsvariation.*

Ägardirektivets övergripande och strategiska mål äger företräde framför Trafikförsörjningsprogrammets mål vid eventuell målkonflikt.

Allmänt anser Ljusnarsbergs kommun att det är viktigt att ha fortlöpande dialog kring kollektivtrafiken med kommunerna, TiB och övriga regioner/landsting som är berörda. Hur en urglesning av tågtrafiken i praktiken ska kunna gå till ställer vi oss frågande till. Ska tågseten stå i Lindesberg respektive Grängesberg i väntan på avgång?

Att ha ett bra utbud av kollektivtrafik i kommunen, särskilt tågtrafik, är oerhört viktig för dagens verksamhet och för kommunens och näringslivets fortsatta utveckling.

Synpunkter på Strategisk handlingsplan för tågtrafik

Att ha kvar tågturer både norr- och söderut är viktigt för:

- För invånarna är mycket av servicen belägen i Lindesberg och Örebro. Staten i form av Arbetsförmedling och Försäkringskassa har sina kontor där. Många av Region Örebro läns verksamheter finns i Lindesberg eller Örebro.
- Utan möjlighet till inpendling kommer företagen och kommunen åderlåtas och få svåra problem med arbetskraftsförsörjningen.
- Kommunen är en utpendlingsort. Att försämra möjligheten till pendling kan innebära en utflyttning av invånare.
- Tåg en gång i timmen används som marknadsföring för kommunen och för alla de som nyttjar tågen vet att det går tåg varje timme.
- Skola/gymnasium/vuxenutbildning. Unga och vuxenstuderande i Ljusnarsberg söker sig till utbildningar både i Örebro och Dalarnas län, helt i enlighet med att få så många människor som möjligt i arbete och för att täcka arbetskraftsbehovet. Ljusnarsbergs kommun har en låg utbildningsnivå därför är tåget Ljusnarsberg kommuns motsvarighet till "Linje 14" som prisats i Örebro.

Handlingsplanen reser många frågetecken, bl a

- Vi ställer oss frågande till kvalitén på underlaget då det t ex inte finns med hur många som reser från Dalarna till Kopparberg och vidare söderut. Likaledes konstateras i utredningen att det "finns inget bra system som kartlägger resandemönster". Det fortsätter med "På övergripande nivå finns statistik om vilka tider folk reser och i vilken omfattning resandet är, men inte på den nivå som skulle vara nödvändigt för att göra bra bedömningar framöver. Det råder också en stor osäkerhet gällande resandevolymer, vilket gör det svårt att bedöma såväl behov som kostnader/intäkter för tågtrafiken". Vi anser det vara viktigt att det finns tillförlitliga underlag inför ett beslut som kan få mycket negativa konsekvenser för en del av regionens geografiska område.
- Idag är trafikutbudet -16% lägre än den miniminivå som anges i Trafikförsörjningsprogrammet. Följden av färre avgångar gör så klart att Ljusnarsbergs kommun får ännu lägre utbud.
- Det finns inga belopp angivna för vad de i handlingsplanen föreslagna försämringarna innebär i "vinst" för Regionen. Varför?
- Det saknas i handlingsplanen en redogörelse för hur stor andel av befolkningen i respektive kommun som nyttjar kollektivtrafiken. Att endast räkna på absoluta tal

skulle i förlängningen innebära en total koncentration av länets kollektivtrafik till Örebro centralort.

- Drygt 27 % av Regionens tågbudget går till Mälartåg. Är det rimligt och kommer några besparingar ske vad avser den trafiken samtidigt som det i handlingsplanen förespråkas en neddragning inom länet? Och hur ser relationen mellan de olika tågbolagen ut över tid?

Med andra ord anser vi att dras långtgående slutsatser ur ett bristfälligt underlag.

Övrigt

Vi efterlyser en mer framåtsyftande handlingsplan. T ex anser vi det som mycket viktigt att noggrant undersöka möjligheterna till förkortade restider. Höja hastigheten, fler mötesplatser, förstärkta spår etc är exempel på åtgärder som kortar restiden.

Övriga synpunkter som vi vill framföra är önskemål om matartrafik från kommunens olika delar till tåget. Finns det möjlighet att bli ett försöksområde med förarlösa matarbussar på landsorten? Flera projekt pågår runt om i landet men då i större städer. Det finns också önskemål om en sen kvällstur efter klockan 22.00 för att passa kvällsskift för kommunen och företag.

För Ljusnarsbergs kommun

Ewa-Leena Johansson
Kommunstyrelsens ordförande

Bo Wallströmer
Kommunchef